

Vyzbierali vosk a batérie pre Ukrajinu	2
Tlač, Katolícke noviny, 18. 2. 2026	
5 Výziev v prevencii proti cievnym príhodám a infarktom	2
Tlač, Liek, 18. 2. 2026	
Približne každý šiesty pár má problémy s plodnosťou (Vedecko-technický tím roka 2025)	3
Podcasty, Veda na dosah, 18. 2. 2026, 7:00	
Košičania môžu opäť získať bezplatnú právnu analýzu	4
Online, kosiceonline.sk, 18. 2. 2026, 9:15	
Orchidey – rastlinné skvosty sa predstavia v plnej kráse v Botanicknej záhrade UPJŠ v Košiciach	4
Online, ssn.sk, 18. 2. 2026, 12:22	
Klub komunálnej politiky - Regina Východ	6
Rozhlas - Rádio Regina (východ), Klub komunálnej politiky - Regina Východ, 18. 2. 2026, 15:09	
Orchidey 2026 – skvosty v ríši rastlín	6
Online, senior.sk, 18. 2. 2026, 16:40	
Na košickej fakulte zvolili nového dekana, súčasný kandidatúru stiahol	6
Tlač, SME - Korzár, 19. 2. 2026	

Vyzbierali vosk a batérie pre Ukrajinu

18. 2. 2026, Zdroj: **Katolícke noviny**, Strana: 29, Vydavateľ: Spolok sv. Vojtecha - VOJTECH spol. s r.o., Autor: **Laura Holanová**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Slávka Tomaščíková, Laura Holanová**
Dosah: 33 618 GRP: 0,75 OTS: 0,01 AVE: 1250 EUR

Vyzbierali vosk a batérie pre Ukrajinu

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach zorganizovala zbierku Svetlo a teplo pre Ukrajinu s cieľom zabezpečiť pomoc tamojším obyvateľom, ktorých postihol vojenský konflikt.

Vďaka štedrosti zamestnancov a študentov univerzity sa podarilo vyzbierať približne 130 kilogramov vosku, 240 rôznych druhov batérií, 17 svietidiel, zapaľovače a powerbanky.

V poradí už tretia zbierka vosku pre Ukrajinu sa začala 15. januára, zriadených bolo až sedemnášť zberných miest. Prorektorka pre medzinárodné vzťahy **Slávka Tomaščíková** prijala 4. februára na pôde univerzity Eduarda Buraša, ambasadora Zakarpatska a riaditeľa združenia Feman, ktoré sa venuje pomoci Ukrajine. Cieľom stretnutia bolo odovzdať združeniu vyzbieraný materiál, aby sa čo najskôr mohol previezť za hranice Slovenska k našim východným susedom.

„Sviečky, vosk a batérie budú dnes prevezené na Ukrajinu do mesta Užhorod, kde ich vyložíme u sestiy Marietty z rádu Congregatio Jesu. Odtiaľ sa budú distribuovať všade tam, kde na túto pomoc čakajú,“ uviedol Eduard Búraš. „Vosk sa použije na výrobu zákopových sviečok, ktoré majú zásadný význam pre prežitie vojnou postih-

nutých obyvateľov v oblastiach bez elektriny. Pomôžu rodinám, seniorom i vojakom vo východnej časti Ukrajiny, kde momentálne mrzne a teploty dosahujú mínus 25 stupňov,“ spresnil.

Sviečky, vosk a batérie boli prevezené do mesta Užhorod, kde ich prevzala sestra Marietta z rádu Congregatio Jesu.

Autor: TEXT A SNÍMKA: **LAURA HOLANOVÁ**

5 Výziev v prevencii proti cievnyim príhodám a infarktom

18. 2. 2026, Zdroj: **Liek**, Strany: 14, 15, Vydavateľ: DR - DISTRIPRESS s.r.o., Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, LF UPJŠ**
Dosah: 20 000 GRP: 0,44 OTS: 0,00 AVE: 5799 EUR

5 Výziev v prevencii proti cievnyim príhodám a infarktom

Rubrika: LIEK PREVENCIA

5 výziev v prevencii je názov nového vzdelávacieho modulu pre základné a stredné školy, ktorý obohatí v poradí už 6. ročník medzinárodnej iniciatívy FAST HEROES. Do projektu je aktuálne zapojených už viac ako 70-tisíc detí a 1100 škôl. Nový ročník projektu bol oficiálne spustený pri príležitosti Svetového dňa cievnych mozgových príhod, ktorý si každoročne pripomíname 29. októbra. Jeho súčasťou bude aj vzdelávanie o rizikových faktoroch, ktoré sú zodpovedné za cievne príhody a infarkty. Ide najmä o neliečený vysoký tlak krvi, cholesterol, fajčenie, obezitu a cukrovku. Projekt je realizovaný pod záštitou Ministerstva zdravotníctva SR a Ministerstva školstva, vedy a výskumu SR, pričom v slovenských reáliách ide o najúspešnejšiu vzdelávaciu iniciatívu na školách. Tento školský rok má do projektu pribudnúť ďalších dvadsaťtisíc žiakov.

Cieľom vzdelávacej iniciatívy FAST HEROES, ktorú zastrešuje patientska organizácia Sekunda pre život je naučiť deti a študentov rozpoznávať príznaky cievnej mozgovej príhody (mŕtvice) a komunikovať s operačným strediskom záchrannej

zdravotnej služby v záujme čo najskoršieho privolania pomoci pacientovi, ktorý má na liečbu cievnej mozgovej príhody čas maximálne 4 a pol hodiny. „Tento nový ročník bude však postavený aj na novom module, ktorý sme nazvali 5 VÝZIEV V PREVENCI. Sme presvedčení, že okrem znalosti príznakov cievnej mozgovej príhody je čas vzdelávať naše deti aj o rizikových faktoroch cievnej mozgovej príhody a infarktu myokardu. Už v detskom veku si budujeme nezdravé návyky, ktoré môžu v dospelosti negatívne ovplyvniť naše kardiovaskulárne zdravie,“ hovorí Ľubica Fidesová, koordinátorka projektu.

Je preukázané, že prostredníctvom detí sa podporilo medzigeneračné vzdelávanie o cievnej mozgovej príhode aj v rodinách. Projekt FAST HEROES je postavený tak, aby deti prichádzali s témou aj do domáceho prostredia, komunikovali so svojimi rodičmi a starými rodičmi a spoločne sa vzdelávali

a diskutovali o tom, ako predchádzať týmto ochoreniam, ktoré ročne postihne niekoľko tisíc pacientov. „Každý rok približne 17-tisíc pacientov dostane cievnu mozgovú príhodu a viac ako 14-tisíc pacientov infarkt myokardu. Správnou životosprávou, dostatkom pohybu, vyhýbaním sa fajčeniu vieme tieto počty významne znížiť. Vysoký tlak krvi a vysoký cholesterol sú dnes liečiteľné diagnózy, dôležité je, aby pacienti boli adherentní a dodržiavali odporúčania lekárov. Ak hovoríme o efektívnosti v zdravotníctve, práve toto je príklad toho, keď prevencia lacnejšia ako samotná liečba,“ hovorí Kamil Šaško, minister zdravotníctva SR.

„Pri cievnej mozgovej príhode ide doslova o preteky s časom. Každú minútu bez liečby odumierajú statisíce mozgových buniek. Ak je pacient diagnostikovaný a liečený včas, vieme pomocou modernej akútnej liečby či už trombolýzou alebo mechanickou trombektómiou výrazne zlepšiť prognózu a minimalizovať trvalé následky. Kľúčom k úspechu je však rýchla identifikácia príznakov a okamžité volanie záchrannej služby,“

upozorňuje prof. MUDr. Zuzana Gdovinová, CSc., FESO, FEAN, prezidentka Slovenskej neurologickej spoločnosti a prednostka Neurologickej kliniky **LF UPJŠ** a UNLP v Košiciach.

Čo sa týka infarktu myokardu, v akútnej fáze vieme dnes veľmi úspešne liečiť pacientov, ktorí prídu včas do zdravotníckeho zariadenia. Problémom je vysoká mortalita pacientov do jedného roka po infarkte. „Súvisí to najmä s nedostatočnou

adherenciou pacientov, ktorí by mali pravidelne navštevovať kardiológa a užívať lieky na zníženie tlaku krvi a cholesterolu.

Nemenej dôležitou oblasťou je celková zmena životného štýlu

stop fajčeniu, dostatok pohybu, racionálna životospráva. Navyše, vysoký tlak krvi nie je rizikový iba pre srdce je významným rizikovým faktorom pre vznik cievnej mozgovej príhody, ktorá patrí medzi najčastejšie príčiny trvalého postihnutia a úmrtí v Európe. A v tejto oblasti žiaľ aktuálne ťaháme za kratší koniec,“ upozorňuje MUDr. Anna Vachulová PhD., viceprezidentka Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti.

Aj preto odborné spoločnosti, ale aj školy vítajú nový modul, s ktorým prichádzajú iniciátori projektu FAST HEROES. Edukačný program sa zameriava na vysoký tlak krvi, zvýšenú hladinu cholesterolu, obezitu, fajčenie a cukrovku, teda oblasti, ktorých dôsledná kontrola môže výrazne znížiť výskyt týchto závažných ochorení. Cieľom je viesť deti k zdravému životnému štýlu, aby zároveň podporili viacgeneračnú prevenciu priamo v rodinách. Podľa Svetovej organizácie pre cievne mozgové príhody (World Stroke Organization, WSO) by sa dalo predísť až 80-tim % cievnych mozgových príhod, ak by sme dokázali zlepšiť kontrolu rizikových faktorov prostredníctvom vzdelávania, prevencie a zdravého životného štýlu.

Mnohí pacienti, ktorí prekonali cievnu mozgovú príhodu, si predtým neliečili vysoký krvný tlak, mali zvýšený cholesterol, fajčili alebo trpeli obezitou, čo výrazne zhoršilo ich kvalitu života. Moderná medicína učí, že prevencia je najúčinnnejší a zároveň najlacnejší spôsob ochrany zdravia, pravidelné meranie tlaku krvi, zdravá strava a pohyb sú kľúčové kroky, ktoré predlžujú život a chránia pacientov pred cievnu mozgovou príhodou a infarktom.

Aktuálne prešlo bezplatným vzdelávacím cyklom viac ako 70-tisíc žiakov a študentov. Ambíciou organizátorov je v roku 2026 pokoriť 90-tisícovú hranicu a zaradiť sa medzi popredné krajiny sveta. Na Slovensku je do projektu zapojená aj organizácia SK8, ktorá združuje samosprávne kraje. Prostredníctvom tohto zoskupenia má projekt FAST HEROES ambíciu dostať sa do každého regiónu Slovenska. Trnavský samosprávny kraj bol prvý, ktorý naplno využil možnosť vzdelávať na školách v kraji žiakov a študentov o týchto témach. Projekt je postavený zaujímavo a spoluprácou s lekármi sa z neho stal rešpektovaný nástroj, ktorý prináša zdravotvedu nielen do školského, ale aj domáceho prostredia. Prevencia a zdravý životný štýl by mali byť dlhodobou prioritou nás všetkých. „Cievne mozgové príhody a ďalšie srdcovo-cievne ochorenia nevznikajú zo dňa na deň, sú výsledkom dlhodobého zanedbávania rizikových faktorov. Ak dokážeme vybudovať systém, v ktorom sa deti učia o príznakoch cievnej mozgovej príhody a prevencii na školách, záchranné zložky reagujú rýchlo a nemocnice sú pripravené, môžeme reálne znížiť počet hospitalizácií aj úmrtí,“ uviedla PhDr. Lucia Šmidovičová, PhD., MPH, riaditeľka odboru zdravotníctva TTSK a zástupkyňa Združenia samosprávnych krajov SK8. Na Slovensku preberá aj tento rok nad projektom záštitu Ministerstvo zdravotníctva SR, Ministerstvo školstva vedy, výskumu a mládeže SR. Projekt získal uznanie Európskej komisie za najlepšiu praktickú pomôcku pre školy vo vzdelávaní v oblasti zdravotníctva.

Kampaň FAST Heroes je určená pre cieľové skupiny detí vo veku od 5 do 9 rokov. Pre staršie deti od 10 rokov na druhom stupni základných škôl je vytvorený vzdelávací ambasádorský program podporený náučnými videami, v rámci ktorých sa spolu s učiteľmi naučia rozpoznávať príznaky ochorenia a zamerajú sa hlavne na rizikové faktory cievnej mozgovej príhody. Novinkou v projekte je modul určený špeciálne pre stredné zdravotné školy a gymnázia. Názov Hrdinovia FAST pochádza z anglickej skratky pre určenie príznakov cievnej mozgovej príhody kde F znamená tvár, A - končatina, S - reč, T - čas.

ZACHRÁŇ SVOJICH HRDINOV MYSLI RÝCHLO! MYSLI FAST

O MOZGOVÚ PRÍHODU! ZAVOLAJ ZÁCHRANKU NA 112.

Autor: Ľubica F

Približne každý šiesty pár má problémy s plodnosťou (Vedecko-technický tím roka 2025)

18. 2. 2026, 7:00, Zdroj: **Veda na dosah** , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Mária Mareková (UPJŠ OR Univerzita Pavla Jozefa Šafárika)**

Približne každý šiesty pár má problémy s plodnosťou (Vedecko-technický tím roka 2025)

Približne každý šiesty pár dnes čelí problémom s plodnosťou. Jedným z hlavných faktorov je odkladanie rodičovstva na vyšší vek, hoci absolútna plodnosť ženy sa končí už okolo 42. až 43. roku života, keď sa šanca na otehotnenie s vlastnými vajíčkami prepadá pod hranicu 2 percent. V tejto epizóde sa pozrieme na to, kedy je po neúspešnej snahe o dieťa správny čas navštíviť odborníka a akú úlohu v tomto procese zohráva životný štýl. Diskutovať budeme o vplyve vyváženej stravy, ale aj o rizikách nadmerného užívania multivitamínov. Posvietime si na mýty a fakty o mužskej neplodnosti súvisiace so škodlivosťou telefónov vo vreckách či notebookov na stehnách. Kriticky zhodnotíme i narastajúci trend mrazenia vajíčok a testovania ovariálnej rezervy. Vedecko-technický tím roka 2025 nám priblíži svoj výskum v oblasti urogenitálnych ochorení a reprodukčného zdravia. Dozvieme sa, ako do biomedicíny vstupuje umelá inteligencia a ako chcú vedci edukovať mladú generáciu prostredníctvom vlastnej stolovej hry. Prof. Ing. **Mária Mareková**, CSc., je odborníčkou v oblasti klinickej biochémie z Ústavu lekárskej a klinickej biochémie Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (LF UPJŠ)** v Košiciach. V rámci vedeckovýskumnej činnosti sa venuje štúdiu biomarkerov využiteľných v laboratórnej diagnostike ochorení. Je autorkou, resp. spoluautorkou viac ako 250 pôvodných vedeckých a odborných prác publikovaných v zahraničných i domácich časopisoch, učebných textov, kníh a monografií. Doc. MUDr. Silvia Toporcerová, PhD., MBA, EFRM, je reprodukčná špecialistka a medicínska riaditeľka GYN CARE, ktorá sa viac než 20 rokov zaoberá reprodukčnou medicínou. V júni 2025 sa v Paríži stala prvou Slovenkou, ktorá úspešne absolvovala prestížnu európsku skúšku ESHRE-EBCOG EFRM. Vedecko-technický tím roka získal v roku 2025 Cenu zavedu a techniku pod vedením profesorky **Márie Marekovej**. Tím pracovníkov Ústavu lekárskej a klinickej biochémie LF **UPJŠ** v Košiciach, Gynekologicko-pôrodníckej kliniky LF UPJŠ v Košiciach, Univerzitnej nemocnice Louisa Pasteura v Košiciach a reprodukčnej kliniky GynCare sa aktívne venuje výskumu urogenitálnych ochorení žien a reprodukčného zdravia. Spoločné úsilie prinieslo uznanie na národnej, ale aj na medzinárodnej úrovni. V roku 2022 členovia tímu úspešne podali medzinárodnú patentovú prihlášku a získali viacero prestížnych ocenení (2024 – FEBS Journal Poster Prize, Súťaž mladých onkológov Slovenska; 2023 – L'Oréal – UNESCO Pre ženy vo vede na Slovensku a iné). O podcaste Podcast VEDA NA DOSAH vznikol preto, aby sa k slovu dostali naše odborníčky a naši odborníci. Slovenská veda je plná osobností, ktoré denne objavujú svet, aby sa nám mohlo ľahšie žiť. V epizódach môžete počuť výskumníkov z rôznych vedeckých oblastí. Všetky podcasty VEDA NA DOSAH sú dostupné na stránke vedanadosah.sk, na Youtube CVTI SR, cez aplikácie Spotify a Apple Podcasts a na ďalších streamovacích platformách. Nahrávanie podcastu sa uskutočnilo v priestoroch NIVAM. Podcasty z oblasti školstva si môžete vypočuť na <https://nivam.sk/?s=podcast>.

Autor: CVTI SR

Košičania môžu opäť získať bezplatnú právnu analýzu

18. 2. 2026, 9:15, Zdroj: kosiceonline.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**, **Právnická fakulta UPJŠ**

Dosah: 3 243 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 269 EUR

Košičania môžu opäť získať bezplatnú právnu analýzu

Košice Spravodajstvo

Študenti nadobudnú praktické skúsenosti.

Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ) v spolupráci s košickou samosprávou znova otvorila Študentskú právnu poradňu. Košičania tak môžu získať bezplatnú právnu analýzu svojho právneho problému, ktorú pre nich vypracujú študenti práva pod dohľadom advokátov, a to v oblastiach občianske, rodinné, pracovné a správne právo. Vylúčené sú právne analýzy v oblasti trestného práva. Koordinátorka Študentskej právnej poradne Dominika Marčoková Becková priblížila, že objednávky pre klientov prijímajú do 30. marca alebo do naplnenia kapacity:

„Hlavnou myšlienkou Študentskej právnej poradne je spojenie praktického vzdelávania študentov práva a pomoci osobám, ktoré majú právny problém a doposiaľ nevyhľadali pomoc profesionálneho advokáta z rôznych dôvodov. Poskytnutie pomoci pre klienta spočíva vo vypracovaní právnej analýzy jeho prípadu, súčasťou ktorej bude právny rozbor prípadu a konkrétne možnosti jeho riešenia.“

Právnická fakulta UPJŠ znova otvorila Študentskú právnu poradňu (Ilustračná fotografia) / facebook.com/upjspravnickafakulta

Študenti, ktorí pracujú na reálnych prípadoch, získavajú praktické skúsenosti a bližšiu predstavu o výkone právnického povolania. S klientmi sa budú stretávať v priestoroch **Právnickej fakulty UPJŠ** na Kováčskej 30. Záujemcovia sa musia vopred objednať telefonicky na číslo v kancelárii prvého kontaktu na Magistráte mesta Košice alebo emailom na adrese dominika.beckova@upjs.sk. Marčoková Becková kvôli vysokému záujmu odporúča rezervovať si termín čo najskôr:

„Odporúčame klientom, aby študentom poskytovali úplné a pravdivé informácie o ich právnom probléme a jasne formulovali otázky a problémy, ktoré by mali byť predmetom právnej analýzy.“

Zdroj: TASR

Orchidey – rastlinné skvosty sa predstavia v plnej kráse v Botanickej záhrade UPJŠ v Košiciach

18. 2. 2026, 12:22, Zdroj: ssn.sk, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **Pavol Mártonfi**, **Laura Holánová**, **hovorkyňa UPJŠ OR**

Dosah: **37 GRP**; **0,00 OTS**; **0,00 AVE**; **32 EUR**

Orchidey – rastlinné skvosty sa predstavia v plnej kráse v Botanickej záhrade **UPJŠ** v Košiciach

Comments

Botanická záhrada Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (**UPJŠ**) v Košiciach pozýva na výstavu pod názvom Orchidey – skvosty v ríši rastlín. Zaujímavosťou si ju môžu prezrieť od piatka 20. februára do nedele 8. marca 2026 v skleníkoch botanickej záhrady na Mánesovej 23 v Košiciach. Expozícia bude sprístupnená denne od 9. do 17. hodiny. Vo vestibule záhrady bude zároveň prebiehať predaj rôznych rodov orchideí. Návštevníci sa môžu tešiť aj na originálny aranžmán v presklenej vitríne realizovaný v spolupráci so Strednou odbornou školou poľnohospodárstva a služieb na vidieku.

Počas štrnásteho ročníka výstavy budú môcť návštevníci obdivovať viac ako 800 kusov orchideí – najmä zaujímavé hybridy (krížence) rodov ako lišajovec (*Phalaenopsis*), vanda (*Vanda*), cymbídium (*Cymbidium*), dendrobium (*Dendrobium*), črievičkovec (*Paphiopedilum*) a iné. „K najčastejšie pestovaným orchideám v domácnostiach patria kultivary a krížence rodu lišajovec, ktoré sú obľúbenými orchideami s atraktívnymi kvetmi. Botanické druhy rodu lišajovec rastú ako epifytické rastliny v dažďových pralesoch Ázie, Novej Guiney a severnej Austrálie. Jedným z botanických druhov, ktorý návštevníci budú môcť vidieť aj na našej výstave, je *Phalaenopsis equestris*. Pochádza z Filipín, hocisa vyskytuje aj na Taiwane, a je základom mnohých hybridných lišajovcov, ktoré sú dnes v masovej ponuke a predaji. Udáva sa, že je registrovaných viac ako 400 hybridov pochádzajúcich práve z tohto druhu,“ vysvetľuje vedúca Oddelenia tropickej a subtropickej flóry Botanickej záhrady **UPJŠ** v Košiciach RNDr. Valéria Kocová, PhD.

Pozornosť si zaslúži aj orchidea, ktorá vznikla krížením medzi dvomi rodmi – *Cattleya* a *Epidendrum*. Tak vznikol medzirodový hybrid pomenovaný *×Epicattleya*. Patrí medzi teplomilné epifytické orchidey, ktoré znášajú teplotu od 15 do 30 stupňov Celzia, no tvorba kvetov je podmienená poklesom nočnej teploty o približne 5 stupňov. V našich podmienkach má väčšina tropických orchideí svoje obdobie kvitnutia práve v zime. Napriek tomu nie je jednoduché pripraviť výstavu so zastúpením širokého spektra rodov orchideí. Mnohé rody totiž začínajú kvitnúť už v októbri, iné až vo februári. Práve preto časť vystavených rastlín tvoria vlastné výpestky botanickej záhrady a časť pochádza z burzy v Holandsku. Ide najmä o viacnásobné krížence, ktoré sú pestované v kultúre, nie o rastliny z prirodzených lokalít.

Hoci sú u nás orchidey mimoriadne populárne a bežne dostupné, odborníci z Botanickej záhrady **UPJŠ** v Košiciach pripomínajú, že orchidey vyskytujúce sa voľne v prírode patria medzi ohrozené druhy najmä kvôli nadmernému zberu, ale aj úbytku prirodzených biotopov týchto rastlín. Preto takmer všetky rody a druhy orchideí boli zahrnuté v druhej prílohe Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi (CITES – Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) alebo tzv. Washingtonskej konvencie, pričom jej prvá príloha (I CITES) zahŕňala menší počet orchideí. Z uvedených dôvodov je komerčný medzinárodný obchod s exemplármi z voľne žijúcich zdrojov zakázaný. V zbierke Botanickej záhrady **UPJŠ** sa nachádza 44 botanických druhov orchideí. Medzi najvzácnejšie patria druhy rodu *Paphiopedilum* a *Phragmipedium* zaradené do prílohy I CITES.

Okrem realizácie ďalšieho úspešného ročníka výstavy orchideí má kolektív univerzitnej záhrady aj iný dôvod na oslavy. Skleník Viktória bude od 20. februára 2026 znovu sprístupnený pre verejnosť. „Návštevníci okrem výstavy orchideí budú môcť navštíviť skleník Viktória, ktorý bol viac ako pol roka zatvorený z dôvodu rekonštrukcie kúrenia. Sme radi, že sa nám podarilo havarijný stav odstrániť a zabrániť nevyčísľiteľným stratám v zbierkovom fonde. Keďže ide o tropický skleník, veľká časť výsadb je venovaná práve epifytickým rastlinám, medzi ktoré patria orchidey,“ vysvetľuje a na výstavu pozýva riaditeľ Botanickej záhrady **UPJŠ** v Košiciach prof. RNDr. **Pavol Mártonfi**, PhD.

Botanická záhrada ako výskumné a pedagogické pracovisko Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach patrí medzi tri slovenské univerzitné botanické záhrady, pričom jej rozlohou, ako aj rozsahom zbierkového fondu sa pýši titulom najväčšej botanickej záhrady na Slovensku. V roku 2025 oslávila svoje 75. výročie od jej založenia, aj keď právnická univerzitná jej patrí až od januára 1964.

Mgr. **Laura Holánová**, PhD., tlačová referentka a **hovorkyňa UPJŠ**

V prípade záujmu o podrobnejšie informácie kontaktujte:

RNDr. Andrea Fridmanová, PhD.

Zástupkyňa riaditeľa pre vonkajšie vzťahy Botanickej záhrady **UPJŠ** v Košiciach

E-mail: andrea.fridmanova@upjs.sk

Tel.: + 421 55 234 1672, mob.: +421 917 137 463

Web: <https://www.upjs.sk/pracoviska/botanicka-zahrada/actuality/pozvanka-na-tradicnu-vystavu-orchidei/>

Komentáre

Klub komunálnej politiky - Regina Východ

18. 2. 2026, 15:09, Relácia: **Klub komunálnej politiky - Regina Východ**, Stanica: **Rádio Regina (východ)**, Vydavateľ: **Slovenská televízia a rozhlas**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 11 836 GRP: 0,26 OTS: 0,00 AVE: 2313 EUR

[strojový prepis] ...Pritom nastavovaní sme veľmi úzko spolupracovali s odborníkmi na celoživotné vzdelávanie primárne z **univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Presne ako vy sa pýtate, aj my sme sa pýtali, ktoré digitálne zariadenie je to vhodné na prezenčné školenia pre seniora, ako má to školenie vyzeráť, ako dlho má trvať, čo sa na ňom má vyučovať a podobne....

Orchidey 2026 – skvosty v ríši rastlín

18. 2. 2026, 16:40, Zdroj: **senior.sk**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Dosah: 433 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 99 EUR

Orchidey 2026 – skvosty v ríši rastlín

Botanická záhrada **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** pozýva na výstavu Orchidey 2026 – skvosty v ríši rastlín. T radičná výstava orchideí sa v roku 2026 uskutoční od piatku 20. februára do nedele 8. marca. Výstava bude prebiehať v expozíčných skleníkoch denne v čase 9:00 hod – 17:00 hod. Vo vestibule bude v rovnakom čase k dispozícii aj predaj orchideí a v návštevníckom centre predaj vlastných prebytkov rastlín. Hoci sú u nás orchidey mimoriadne populárne a bežne dostupné, odborníci upozorňujú, že orchidey vyskytujúce sa v prírode patria medzi ohrozené druhy.

Na výstave bude odprezentovaných stovky rastlín z rodov ako lišajovec, vanda, cymbídium, dendrobium či črievčokovec. Ide o rastliny žijúce na zemi, teda terestricky alebo také, ktoré žijú epifytickým spôsobom, teda prichytené vysoko na stromoch, kde majú dostatok svetla. Už samotný názov výstavy napovedá, že orchidey sú vskutku výnimočné rastliny a skvosty rastlinnej ríše. Ľahko podliehajú vývojovým zmenám a dobre sa medzi sebou krížia, preto sú jednotlivé rody a druhy orchideí také variabilné. Ponúka to priestor na šľachtenie a vďaka tisíciam hybridov a kultivarov sa na výstave predstaví pestrá paleta farieb, tvarov i veľkostí týchto rastlín.

Hoci sú u nás orchidey mimoriadne populárne a bežne dostupné, odborníci upozorňujú, že orchidey vyskytujúce sa v prírode patria medzi ohrozené druhy najmä pre nadmerný zber, ale aj pre úbytok prirodzených biotopov týchto rastlín. Preto takmer všetky rody a druhy orchideí boli zahrnuté v druhej prílohe Dohovoru o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi alebo takzvanej Washingtonskej konvencie, pričom jej prvá príloha zahŕňala menší počet orchideí. Z uvedených dôvodov je komerčný medzinárodný obchod s exemplármi z voľne žijúcich zdrojov zakázaný.

Od začiatku výstavy bude znovu prístupný skleník Viktória, ktorý bol zatvorený od leta 2025 kvôli rekonštrukcii kúrenia. Z dôvodu prípravy tejto výstavy budú skleníky zatvorené od 9. do 19. februára 2026. Vonkajší areál ostáva otvorený bez obmedzení od 9:00 hod. do 15:00 hod.

Zdroj a foto: Veda na dosah

Autor: senior.sk

Na košickej fakulte zvolili nového dekana, súčasný kandidatúru stiahol

19. 2. 2026, Zdroj: **SME - Korzár**, Strana: 2, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **Elena Danková**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Rektorát UPJŠ**, Kľúčové slová: **rektor UPJŠ, Silvia Ručinská, vedenie UPJŠ OR vedenie Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Michal Jesenko**

Dosah: 126 523 GRP: 2,81 OTS: 0,03 AVE: 2661 EUR

Na košickej fakulte zvolili nového dekana, súčasný kandidatúru stiahol

Rubrika: REGIÓN

PRED OTÁZKAMI NOVINÁROV UŠIEL Z KANCELÁRIE INÝMI DVERAMI

Pôvodne mali o funkciu záujem traja kandidáti.

Nezvyčajné voľby dekana na Fakulte verejnej správy **UPJŠ** (FVS) vyše rok pred skončením mandátu súčasného dekana dopadli tak, ako akademická obec predpokladala.

V tajnej voľbe bol väčšinou hlasov zvolený za dekana Miroslav Fečko, bývalý doktorand prorektorky **UPJŠ** **Silvie Ručinskej**, ktorý je prodekanom na fakulte verejnej správy a pôsobí ako odborný asistent. Funkčné obdobie mu začne 1. apríla 2027.

Otázka účelovosti

Interné spory **vedenia** fakulty s fakultným akademickým senátom vyústili do skorých volieb dekana, ktoré na tejto fakulte boli po prvýkrát vyhlásené už 15 mesiacov pred skončením funkčného obdobia súčasného dekana **Michala Jesenka**.

Voľby vyhlásila predsedníčka fakultného akademického senátu Eliška Zásadová, ktorá svoje rozhodnutie podľa členov akademického senátu dostatočne nezdôvodnila.

„Dekan v dôsledku toho nemôže doručiť výsledky práce, ktorú mal rozloženú na celé štvorročné obdobie. Podľa nepísaných pravidiel by odstupujúce **vedenie** už nemalo robiť zásadnejšie opatrenia. A vyvoláva to aj otázky o účelovosti, pretože členovia senátu sa menia častejšie a kandidát si tak môže napláňovať voľby na čas, kedy je mu väčšina senátorov naklonená,“ ozývali sa hlasy z akademickej obce fakulty poukazujúce na to, že favoritom prorektorky **Silvie Ručinskej**, ktorá pôsobí na FVS, je práve Miroslav Fečko.

Rozloženie síl

Dekana volí v tajnej voľbe volebné zhromaždenie. To tvorí všetkých 11 členov fakultného akademického senátu, štyria členovia, ktorých volí **rektor** podľa vlastného uváženia, a jeden člen, ktorého zvolí akademický senát fakulty z radov akademickej obce.

Úspešný kandidát musí byť zvolený nadpolovičnou väčšinou. Funkčné obdobie dekana je štvorročné, rovnako ako funkčné obdobie členov senátu. Zloženie senátu sa však mení častejšie.

Ak pedagógovi skončí pracovný pomer na fakulte, prichádza aj o členstvo v senáte. Rovnako študent, člen senátu, ním prestáva byť, keď dokončí alebo preruší štúdium. Vtedy nastupuje na jeho miesto náhradník a ak nie je, vyhlásia sa dopĺňujúce voľby.

Zvažuje právne kroky

Do volieb boli ešte pred týždňom prihlásení traja kandidáti – súčasný dekan **Michal Jesenko**, prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť a zahraničné vzťahy Miroslav Fečko a profesor Pavel Nečas.

Dekan Jesenko svoju kandidatúru v piatok 13. februára stiahol. „Nechcem prispievať k tomu, aby sa štandardizovali veci, ktoré sú už na prvý pohľad neštandardné. Možno zvážim aj iné prostriedky ochrany, aj súdnou cestou, lebo bolo zasiahnuté do práv úradujúceho dekana,“ uviedol Jesenko.

„Rovnako ako kolégium dekana a **vedenie** fakulty, aj ja to považujem za neštandardný postup, ktorý ohrozuje akademickú samosprávu aj slobody a práva členov akademickej obce. Nestotožňujem sa s názorom, že akademický senát môže kedykoľvek dopredu vypísať voľby. **Vedenia** fakulty sa nikto nepýtal, akademický senát fakulty len jednoducho vyhlásil voľby. Vyvoláva to určitú mieru pochybností, ak na takéto konanie nie je žiadny relevantný dôvod. Nepomôže to stabilite fungovania a vytvára to faktické dvojvládie,“ dodal Jesenko.

Kompetencie dekana zostávajú nezmenené až do konca jeho funkčného obdobia, teda do 31. marca 2027, a to aj v prípade, ak bol medzitým zvolený nový kandidát na dekana.

Veľký rozvoj to neprinesie

Pavel Nečas, ktorý skončil vo voľbách na druhom mieste, skonštatoval, že taký je život. „Asi sa orientovali na niekoho, kto je miestny a kto je na fakulte celý život. Ja som na FVS zamestnaný iba pol roka,“ vraví Nečas. Osem rokov pôsobil na Fakulte politických vied a medzinárodných vzťahov na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, predtým na Akadémii ozbrojených síl v Liptovskom Mikuláši a v zahraničí v oblasti medzinárodných vzťahov.

Fakulta profesora Nečasa potrebuje ako garanta v budúcich habilitačných a inauguračných konaniach.

„Ako dekan som chcel získať pre fakultu viac mimorezortných diverzifikovaných finančných prostriedkov pre rozvoj. Na to musíte mať dobré kontakty a súťažiť o projekty. Tu sa v projektovej činnosti nerobilo skoro nič za posledné roky. Mám pocit, že senát bol už vopred presvedčený o tom, koho chcú zvoliť. Podľa môjho názoru to v projektovej činnosti ani vo výkonoch žiaden veľký rozvoj neprinesie. Vezmite si, že napríklad v informačných technológiách vo verejnej správe máme 19 študentov dokopy vo všetkých ročníkoch, a tento smer by sme mali podporovať. Zámer je vytvoriť digitálne laboratórium, čo vôbec nedáva zmysel pri takých počtoch. Nový študijný program bezpečnosť vo verejnej správe by nám priniesol ďalších ľudí a študentov.“

FVS má podľa posledných dostupných údajov 816 študentov.

Ušiel

Po voľbe sme sa chceli na pocity a prvé kroky opýtať aj budúceho dekana Miroslava Fečka. V kancelárii, v ktorej sa nachádzal, nám odkázali, aby sme počkali. Keď sme po desiatich minútach čakania na chodbe zaklopali znova, chceli sme vedieť, či je možné s ním

hovoríť.

Oznámili nám však, že medzičasom odišiel inými, prepojenými dverami tak, aby ho z chodby nebolo vidieť. Otázky sme mu adresovali aj na jeho pracovný mail, ale v utorok na ne neodpovedal.

V prezentácii kandidátov, ktorá sa uskutočnila pred voľbou dekana, zdôrazňoval hlavne doterajšie úspechy fakulty a kontinuitu.

„Na mnohých aktivitách fakulty som sa ako prodekan sám podieľal, preto by som chcel všetky pozitívne stránky fakulty zachovať, stabilizovať a rozvíjať. Aj reformovať, pretože tempo spoločenských zmien je veľmi rýchle a my nechceme stagnovať. Ale reformátor neznamená revolucionár. Má to byť evolúcia, pokrok a progres fakulty.“

O deň neskôr, v stredu, nám už poslal svoju reakciu, a to písomne.

„Správu o zvolení za kandidáta na funkciu dekana Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Fakulty verejnej správy, som prijal s veľkou pokorou a úctou k výkonu takejto zodpovednej funkcie. Toho času som prodekanom fakulty, kde zodpovedám za agendu vedeckovýskumnej činnosti, doktorandského štúdia a zahraničných vzťahov, a okrem iného taktiež plním úlohy aj ako pedagogický zamestnanec. V tomto kontexte si budem aj naďalej plniť všetky úlohy vyplývajúce z tohto môjho pracovného zaradenia," uviedol.

Novozvolený budúci dekan Miroslav Fečko (vpravo) a Pavel Nečas (vľavo) ešte pred voľbami. Akademická obec na vypočutí kandidátov na dekana. FOTO: KORZÁR/ELENA DANKOVÁ (2x)

Autor: ELENA DANKOVÁ